

บทที่ 10

ความแตกต่างและความขัดแย้งในสังคม

เรียบเรียงโดย อาจารย์ศิริมา อัครเวชา
สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ความหลากหลาย (Diversity) ในสังคมปัจจุบันหมายถึงความแตกต่างที่หลากหลายจากคนที่มีวัฒนธรรม เชื้อชาติ ชาติพันธุ์รวมไปถึงศาสนาที่ต่างกัน (Durkheim 1885-1917) จากคำจำกัดความนี้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน หากนักศึกษาได้มองไปรอบๆแค่เพียงภายในห้องเรียน นักศึกษาจะพบความหลากหลายมากมาย ความหลากหลายบางอย่างนักศึกษาก็จะเห็นอย่างชัดเจน เช่น ความแตกต่างทางชีววิทยา เช่น เพศชาย หญิง สูง ต่ำ ดำ ขาว ความแตกต่างทางกายภาพที่สะท้อนสัญชาติ เช่น ชาวตะวันตก ชาวเอเชีย ชาวแอฟริกัน แม้นักศึกษาจะไม่สามารถระบุประเทศของบุคคลนั้นหรือสัญชาติที่แท้จริงได้แต่ก็พอที่จะแบ่งได้อย่างคร่าวๆ

วัฒนธรรมเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่นักศึกษาจะสามารถบ่งชี้ได้ถึงความหลากหลาย เช่น ในห้องเรียน นักศึกษาอาจบอกได้ว่าเพื่อนในชั้นเรียนนับถือศาสนาอิสลามได้จากการแต่งกายของนักศึกษาหญิงที่ใส่ผ้าโพกผม (Hijab) หรือผู้ชายที่นับถือศาสนาซิกข์ก็สามารถทราบได้จากการเห็นผ้าโพกผมรวมไปถึงกำไลที่สวมใส่ในข้อมือ หรือแม้แต่การได้ยินภาษาหรือสำเนียงก็พอที่จะจำแนกได้ว่าเป็นคนไทยภาคกลางหรือคนต่างจังหวัด พูดภาษาไทย ภาษาจีนหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆสิ่งเหล่านี้คือวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นความหลากหลาย

บทความเรื่องชนเผ่าพื้นเมืองกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมแห่งชาติพันธุ์ข้างล่างนี้เป็นตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ควบคู่กับสังคมไทยมาอย่างยาวนานเมื่อนักศึกษาอ่านแล้วให้ร่วมกันอภิปรายประเด็นสำคัญจากเรื่องนี้ “ชนเผ่าพื้นเมือง” กับความหลากหลายทางวัฒนธรรมแห่งชาติพันธุ์ โดย ประชาธรรม วันที่ 13 สิงหาคม 2551

ระหว่างวันที่ 7-9 ส.ค.ที่ผ่านมา ที่หอประชุม ม.เชียงใหม่ เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนชนเผ่าพื้นเมืองต่างๆ จากทุกภาคของประเทศไทย ได้แก่ ปากะญอ ม้ง เมี่ยน อาข่า คะฉิ่น ของ ไททรงดำ ไทใหญ่ มอญ มอแกน มอแกลน อูรักละโว้ย ฯลฯ ร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชนและเครือข่ายพันธมิตร ร่วมจัดงาน “มหกรรมชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ประจำปี 2551” เพื่อเฉลิมฉลองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง

ความหลากหลายในระดับหมู่บ้านมาสร้างความเป็นจิตสำนึกร่วม สร้างความเป็นอันหนึ่งอันหนึ่งในท้องถิ่น บ้านอันหนึ่งหมู่บ้านมอญ บ้านจีน ลาวใช้ร่วมกัน สิ่งเหล่านี้ผมเห็นจากที่ อ.ศรีมหาโพธิ์ มีทั้งหมู่บ้านคนจีน คนไทย คนลาว ต่างฝ่ายต่างเอาต้นโพธิ์มาจุดที่ต้นโพธิ์ ศรีมหาโพธิ์ แต่ในความสัมพันธ์กันนั้น ไม่ถูกกัน คนลาวถือว่าคนไทยไปกวาดต้อนมาจากเวียงจันทน์ และรังแกเขา ส่วนคนไทยเองก็บอกว่าไอนี้มันโจรทั้งนั้น เพราะว่ามันเป็นเขตชายแดน แล้วต่อมาคนจีนเข้ามา แต่ว่ามาไหว้ต้นโพธิ์ด้วยกัน เอาบั้งไฟมาจุดด้วยกันเกิดความสัมพันธ์กัน แต่งงานปะปนกัน ความเป็นลาว ความเป็นไทย จีน สลายลงเกิดความเป็นท้องถิ่นศรีมหาโพธิ์ ตรงนี้คือฐานที่สำคัญที่ในท้องถิ่นที่ต่างจากถิ่นอื่นคือความหลากหลายของวัฒนธรรม

ที่นี้ปัญหาขณะนี้ หลังจากสมัยของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ การพัฒนาจากสังคมกสิกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรม สร้างถนนหนทางไปแย่งพื้นที่ของเขาซึ่ง ไปละเมิดพื้นที่ของเขา ไปกระทบกับสิทธิมนุษยชน เพราะการที่เขาอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งนั้น เขาจัดความสัมพันธ์กันแล้วเขาก็เกี่ยวกันในเรื่องของ

ความเป็นสมานฉันท์ แต่พออำนาจรัฐเข้าไปมันมีปัญหาขึ้นมา เพราะฉะนั้นการไปละเมิดสิทธิโดยที่มองรัฐเป็นใหญ่ นั้น เห็นชัดจากการเปลี่ยนแปลงจากสังคมชวาไปเป็นสังคมอุตสาหกรรม ยกตัวอย่างที่พื้นที่ที่ใช้สิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นตัวจัดการ แต่รัฐถือว่าแผ่นดินหรือพื้นที่ทุกๆ อย่างเป็นของรัฐทั้งหมด รัฐจะสามารถเวนคืนและไปสัมปทานให้กับผู้ใดก็ได้ ทำให้เกิดการขัดแย้งนี่คือสิ่งที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนตลอด

นี่คือปัญหาที่เราเห็นความเปลี่ยนแปลง ถ้าหากเราจะเข้าใจความหลากหลาย เราต้องเข้าใจในระดับชนเผ่า พื้นที่ เขตของเขานั้นไม่จำกัด อย่างเช่นชาวเลที่แหล่งทำกินคือท้องทะเลทั้งหมด ทำพิธีกรรมอีกจุดหนึ่ง เวลารัฐบาลไทยมองนั้นมองเพียงเฉพาะหมู่บ้าน แล้วจะไปทำอะไรได้ แต่ว่าพื้นที่ทำกินรัฐไปยึดครองเกิดโฉนดน้ำขึ้นมา ยึดเอาไป พื้นที่ทำกินของเขาใครไปก็ไม่ได้ แต่ขณะเดียวกันพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ซึ่งเป็นศาลอยู่หรือว่าเป็นเกาะร้างอยู่ วันดีคืนดีรัฐไปให้เอกสารสิทธิคนนั้นเข้าไปอยู่ แล้วไปยึดครองที่ทำกินของเขา บางแห่งที่เป็นศาลผีทั้งหญิงและชายกลายเป็นที่เหยียดหยามซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิของเขา เวลาที่รัฐบาลพัฒนาประเทศนั้นไม่เคยมองความหลากหลายของเขา ความหลากหลายที่ไปสัมพันธ์กับสิทธิของเขา ซึ่งแต่เดิมเขายอมรับการที่จะเข้าใจสิ่งเหล่านี้ต้องมองอดีตที่เขาเข้ามา เข้าใจรากเหง้าเราถึงสามารถจะจัดการได้ เวลานี้เราโหยหาถึงความสมานฉันท์ ซึ่งมันไม่เคยมี เพราะว่าในความเป็นสมานฉันท์นั้นมันต้องเป็นสังคมที่เป็น plural คือสังคมที่เป็นพหุรัฐ อย่างในอินโดนีเซีย หรือว่ามาเลเซีย เขาจะต้องรู้จักค่านิยมของแต่ละกลุ่มแล้วมาพบปะกัน มาประนีประนอมกันนั่นคือการสมานฉันท์ ต้องรู้จักกัน

แต่ถ้าหากว่าปัจจุบันนี้รัฐไม่เคยมองเลย เอาความคิดของตนเองมาเป็นใหญ่ แล้วเวลาที่เกิดเรื่องขึ้นมา ก็มาบอกว่าต้องสมานฉันท์ จะสมานฉันท์อย่างไร แกรมบางคนยังต้องการสันติวิธี สันติสุข ซึ่งความสมานฉันท์นั้นไม่มีแล้วจะมีสันติวิธีได้อย่างไร (<http://tribalcenter.blogspot.com/2011/01/blog-post.html>)”

ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ที่สังเกตได้

การเกิดความสงบสุขในสังคมจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม องค์กรต่างๆ และที่สำคัญตัวบุคคลก็ต้องร่วมมือช่วยเหลือกันรู้จักกระตือรือร้น (Active) การเข้าใจและยอมรับเรื่องความต่างและความหลากหลายเป็นหนึ่งในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคมที่สำคัญยิ่ง

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนในการเพิ่มความหลากหลายในสังคมไทยคือการเปิดประชาคมอาเซียนที่จะมีการเปิดตัวอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2558 จุดเน้นของประชาคมอาเซียนคือการเคลื่อนย้ายของกลุ่มประเทศสมาชิกได้อย่างเสรีภายในเขตอาเซียน ส่งเสริมความร่วมมืออย่างสันติทางการเมืองภายในภูมิภาค และสนับสนุนการค้าการลงทุน ลดภาษี เอื้อให้เกิดการลงทุนข้ามพรมแดนและให้แรงงานเคลื่อนย้ายทำงานได้อย่างเสรี การที่คนต่างชาติเข้ามาทำงานและมาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นสิ่งที่ไม่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ทั้งคนในชาติและต่างชาติต่างต้องปรับตัวให้อยู่ร่วมกับความหลากหลายให้ได้ การเรียนรู้และทำความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมจะเป็นส่วนช่วยให้เราอยู่ร่วมกันโดยลดความขัดแย้งได้

หลักการปรับตัวและทำงานให้เข้ากับคนในสังคมปัจจุบันที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม

ระดับที่ 1 : เห็นคุณค่าและให้ความสนใจวัฒนธรรมอื่น
<ul style="list-style-type: none"> • ภาควุฒิจำนวนวัฒนธรรมไทยแต่ในขณะเดียวกันก็เห็นคุณค่าและแสดงความสนใจเรียนรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติของชนชาติต่าง ๆ • ไม่แสดงอาการดูถูกวัฒนธรรมอื่นว่าด้อยกว่า • เห็นความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไปในที่ต่าง ๆ
ระดับที่ 2 : เข้าใจและปรับตัวให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมใหม่
<ul style="list-style-type: none"> • แสดงสมรรถนะระดับที่ 1 • เข้าใจมารยาท กาลเทศะ และธรรมเนียมปฏิบัติของวัฒนธรรมที่แตกต่างและพยายามปรับตัวให้สอดคล้องกลมกลืน • สื่อสารและสนทนาด้วยวิธีการเนื้อหาและถ้อยคำที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของชนชาติต่าง ๆ
ระดับที่ 3 : เข้าใจวัฒนธรรมต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง
<ul style="list-style-type: none"> • แสดงสมรรถนะระดับที่ 2 • เข้าใจบริบท และบรรทัดฐานที่แฝงอยู่ในวัฒนธรรมต่าง ๆ • เข้าใจรากฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของบุคคลอื่นทำให้เข้าใจวิธีการปฏิบัติงานหรือความคิดเห็นของบุคคลแตกต่างกัน • ไม่ด่วนสรุปบุคคลจากประสบการณ์หรือความแตกต่างทางวัฒนธรรม เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ แต่ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ในการสื่อสารทำความเข้าใจและสร้างสรรค์ผลสัมฤทธิ์เพื่อประโยชน์ร่วมกัน
ระดับที่ 4 : สร้างความยอมรับนับถือท่ามกลางความแตกต่างทางวัฒนธรรม
<ul style="list-style-type: none"> • แสดงสมรรถนะระดับที่ 3
ระดับที่ 5 : ปรับแผนงานและวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรม
<ul style="list-style-type: none"> • แสดงสมรรถนะระดับที่ 4 • ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกันบนพื้นฐานของความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในแต่ละวัฒนธรรม • ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ ท่าที ให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัฒนธรรมที่แตกต่างเพื่อเพิ่มศักยภาพในการเจรจาต่อรอง

แหล่งที่มา: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(naetc.eto.kps.ku.ac.th/newgen/images/stories/document/competency.doc)

ทุกคนจำเป็นต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นมิฉะนั้นจะเกิดปัญหาและความขัดแย้งตามมา กรณีศึกษาสองอย่างข้างล่างนี้สะท้อนถึงการไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

กรณีที่ 1 วันที่ 22 ตุลาคม นายวิฑิต ปิ่นนิกร นายอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เปิดเผยถึงกรณี **คนงานก่อสร้างชาวไทย และคนงานก่อสร้างชาวพม่า** รวมกว่า 800 คน ยกพวกตีกันกัน ภายในแคมป์ที่พักคนงานก่อสร้าง โรงไฟฟ้าหนองแขง ของบริษัท กัลฟ์ เจพี จำกัด ซึ่งเป็นเอกชนเจ้าของธุรกิจผลิตกระแสไฟฟ้ารายใหญ่ของประเทศไทย ที่ตั้งอยู่ตำบลหนองน้ำใส อำเภอภาชี และเป็นเขตติดต่อกับอำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี โดยแต่ละฝ่ายมีอาวุธเป็นอุปกรณ์ก่อสร้าง ทั้งมีด ฆ้อน ไม้หน้าสาม ซึ่งพบว่ามีแรงงานพม่า 2 ราย และแรงงานไทย 1 ราย ได้รับบาดเจ็บสาหัส ถูกนำส่งโรงพยาบาลภาชี สำหรับสาเหตุเกิดจากในช่วงเย็นของเมื่อวาน (21 ตุลาคม) ซึ่งแรงงานชาวไทยชื่อ นายสมควร อุ่นคำ อายุ 32 ปี ถูกแรงงานชาวพม่ากว่า 20 คนรุมทำร้ายจนบาดเจ็บสาหัส ต้องเย็บ 30 เข็ม ทำให้ช่วงกลางดึกของเมื่อคืนที่ผ่านมา มีการแก้แค้นกันระหว่างแรงงานสองฝ่าย อย่างไรก็ตามในแคมป์คนงานดังกล่าวมีแรงงานรวมเกือบ 2,000 คน แยกเป็นแรงงานชาวไทยกว่า 1,000 คน แรงงานชาวพม่ากว่า 600 คน และแรงงานประเทศอื่นเกือบ 400 คน โดยมีบริษัท ชีโนไทย เป็นผู้ควบคุมการก่อสร้างรายใหญ่ อย่างไรก็ตาม จะต้องเร่งดำเนินการเจรจาเพื่อหาแนวทางป้องกันเหตุ โดยจะเชิญแกนนำแรงงานชาวไทย ชาวพม่า และชาวเขมรรวมถึงบริษัทก่อสร้าง ที่เข้ามารับจ้างทำงาน พร้อมเจ้าของโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าและบริษัทควบคุมการก่อสร้างรายใหญ่ ในการหาแนวทางยุติปัญหาและวางมาตรการป้องกันเหตุ (มติชนออนไลน์ 22 ต.ค.2555)

แม้การเกิดความขัดแย้งระหว่างบุคคลจะไม่ใช่วิธีการที่แปลกใหม่ แต่กรณีนี้มีการโยนความขัดแย้งเข้ากับชาติพันธุ์ มีการแบ่งพวกเรา (Us) พวกเขา (Them) ซึ่งทำให้ปัญหาความขัดแย้งเพียงระหว่างบุคคลเป็นปัญหาของกลุ่มและชาติพันธุ์ในที่สุด เราควรระแวงและระมัดระวังปัญหาและต้นตอที่เกิดขึ้นไม่ควรหุนหันพันเล่นรู้จักปรับตัวอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

กรณีที่ 2 ลาวยกไทยดูถูกลาวที่สุดในโลก เผยงานวิจัยสำรวจความคิดเห็นคนลาวที่มีต่อคนไทย ยันไทยเป็นมิตรที่ดี แต่ยังคงถูกคนลาวมากกว่าประเทศใดในโลก โดยเฉพาะดาราดาราและสื่อมวลชน ลาวชี้เวียดนามเป็นมิตรที่ใกล้ชิดที่สุด ขนาดญี่ปุ่น ลาวยังมองเป็นมิตรมากกว่าไทย ระบุเพราะภาษาใกล้เคียงกัน ทำให้คนลาวเข้าใจคำพูดที่คนไทยว่ากระทบใจคนลาวเสมอ ทูตไทยในลาวชี้เพราะความสัมพันธ์ของไทยกับลาวมักจะอยู่ในระดับสูงกับต่ำกว่าเสมอ ลาวจึงมีความอ่อนไหวกับประเด็นดังกล่าวมาก

สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดสัมมนาวิชาการเรื่องผลงานวิจัย "ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ในสายตาคนลาว" ซึ่งเป็นการศึกษาจำนวนและระดับความรู้สึก (perception study) ของคนลาวที่มีต่อไทย โดย เชียน ธีระวิทย์ อติศร เสมอแยม และทานตะวัน มโนรมย์ ซึ่งแบ่งกลุ่มสำรวจความคิดเห็นชาวลาออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ผู้นำระดับชาติ ผู้นำ 5 แขวง นักศึกษาลาวในไทย และประชากรลาวที่ข้ามด่านมาฝั่งไทย 4 จุด รวมทั้งสิ้น 216 คน พบว่า

คนลาวร้อยละ 61 เห็นว่าไทยเคยทำสิ่งที่แสดงว่าเป็นมิตรที่ดีต่อลาว ซึ่งความเป็นมิตรของไทยที่เข้าตาชาวลาวมกที่สุด แสดงออกผ่านการช่วยเหลือด้านการศึกษา วิชาการ แต่เกินกว่าครึ่งก็เห็นว่าไทยเคยทำสิ่งซึ่งเป็นปรปักษ์ต่อลาว แต่เมื่อถามในภาพรวมแล้วคิดว่าไทยเป็นมิตรหรือศัตรูของลาว ประชากรทุกกลุ่มก็เห็นพ้องต้องกันว่า ไทยยังเป็นมิตรมากกว่าศัตรู

ด้านการสำรวจเรื่องทัศนคติการดูถูกคนจน โดยเปรียบเทียบกับชาติอื่นๆ ความคิดเห็นของชาวลา ปรากฏว่า เห็นว่าไทยว่าเป็นประเทศที่ขอบดูถูกลาวมกที่สุด โดยการตอบแบบสอบถาม ตัวอย่างที่เป็นผู้นำระดับชาติ ผู้นำแขวง และนักศึกษาลาวในไทย เลี่ยงการตอบคำถามข้อนี้

สำหรับคำถามว่า คนไทยกลุ่มใดที่ผู้ตอบรู้สึกว่าจะแสดงพฤติกรรมดูถูกลาว ปรากฏว่า คนลาวเห็นว่ากลุ่มของ นักร้องคาราโอเกะที่คนสูงที่สุดถึงร้อยละ 40 ตามมาด้วยสื่อมวลชนร้อยละ 27 โดยคนลาวร้อยละ 51 เชื่อว่า นักร้องสาวไทยชื่อดังอย่าง นิโคล เทริโอ เคยพูดดูถูกลาวจริง

"การ ที่ลาวคิดว่าไทยชอบดูถูก สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะคนลาวมีความใกล้ชิดกับไทยเรื่องภาษา สามารถฟังภาษาไทยออก เมื่อยังฟังออกก็ยิ่งรู้ว่าไทยพูดถึงลาวอย่างไร ในขณะที่อาจจะฟังคนเวียดนามหรือชาติอื่นพูดไม่เข้าใจ " นายอดิสรกล่าวเพิ่มเติม ส่วนคำถามเรื่องความจริงใจของฝ่ายไทยต่อลาว เมื่อเทียบกับประเทศที่ใกล้ชิดลาวประเทศอื่นๆ คนลาวจัดอันดับความจริงใจของไทยให้เป็นอันดับ 3 รองเวียดนาม และญี่ปุ่น และเป็นที่น่าสังเกตว่า ในสายตาของกลุ่มผู้นำประเทศลาวจำนวน 39 คนไม่มีใครเห็นว่าไทยมีความจริงใจที่สุดเลยแม้แต่คนเดียว"

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นอุทาหรณ์ให้กับรัฐบาลไทยทุกยุคทุกสมัยได้ ให้ระมัดระวังรอบคอบ ต้องให้เกียรติแก่ประเทศเพื่อนบ้านประเทศนี้ให้มาก อย่างนอบน้อมใจ เพราะลำพังการพูดจาด้วยภาษาเดียวกันได้ ลาวคล้ายกับอยากร่วมมือแต่ก็มีความหวาดระแวง และที่น่ากังวลก็คือความคิดเชิงลบในกลุ่มผู้นำต่อความมั่นคงของประเทศ มีเพียงส่วนน้อยที่เชื่อว่าไทยเป็นมิตรช่วยเหลือ" นายสุขุมพันธ์กล่าวและยังเสนออีกว่า ไทยควรกระชับการลงทุนกับลาวให้มั่นคงแน่นแฟ้นขึ้น ส่งเสริมประชาชนให้มีความใกล้ชิดผูกพันกัน และร่วมมือกันระดับภูมิภาค (<http://www.oknation.net/blog/nhongkampangdin /2010/02/07/entry-1>)”

จากกรณีประเทศไทยและลาว เราทุกคนควรคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและให้เกียรติผู้อื่น เนื่องจากสังคมปัจจุบันเราอยู่ร่วมกัน ทัศนคติที่ไม่เหมาะสมหรือคำพูดคะนองปากที่ใช้ชื่อประเทศหรือเชื้อชาติมาเป็นคำตำหนิผู้อื่นนั้นเป็นสิ่งที่ไม่สมควรทำอย่างยิ่ง เมื่อคนที่มีพื้นฐานต่างกันมาอยู่ร่วมกัน ใช้หลักวัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกันแต่กลับต้องมาแบ่งปันแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอาจนำไปซึ่งความขัดแย้งภายในสังคม ในลำดับต่อไปจะเป็นการอธิบายเรื่องความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม

ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory)

ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในแทบทุกสังคมของมนุษย์ หากพิจารณาจะพบว่าความขัดแย้งเกิดได้ในทุกระดับของหน่วยทางสังคม ความขัดแย้งสามารถเกิดขึ้นได้ภายในตัวของบุคคลเอง เช่น ความขัดแย้งภายในจิตใจ นักศึกษาจำเป็นต้องทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งที่ไม่ต้องการหรือไม่แน่ใจว่าต้องการจะทำ สิ่งนี้คือความขัดแย้งระหว่างการกระทำและความคิด ความขัดแย้งเกิดขึ้นได้ภายในตัวของเราเองและความขัดแย้งขยายวงกว้างได้มากขึ้นเมื่อบุคคลอยู่ร่วมกันมากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป เช่น อยู่กับเพื่อนสองคนก็เกิดความขัดแย้งทะเลาะเบาะแว้งกันได้ คู่สามีภรรยาที่มีความรักต่อกันก็เกิดความขัดแย้งได้ ครอบครัว พ่อแม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางสายเลือดก็เกิดการทะเลาะเบาะแว้งอยู่บ่อยๆ ความรุนแรงของแต่ละครอบครัวก็ต่างกันไป

จากที่กล่าวมาจะพบว่าจากหน่วยบุคคลเรื่อยไปถึงหน่วยครอบครัวสามารถเกิดความขัดแย้งได้และหากมองในระดับกลุ่มสังคม ระดับประเทศและระดับนานาชาติล้วนเกิดความขัดแย้งได้ทั้งสิ้น ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้ส่งออกอาหารทะเลในแต่ละจังหวัดเกิดความขัดแย้งกันด้านการบริหารจัดการ ในระดับประเทศเช่น

ความขัดแย้งในอุดมการณ์ทางการเมือง หรือในระดับนานาชาติเช่นสงครามในตะวันออกกลาง ปรากฏการณ์ทั้งหลายเหล่านี้ล้วนบ่งบอกถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม

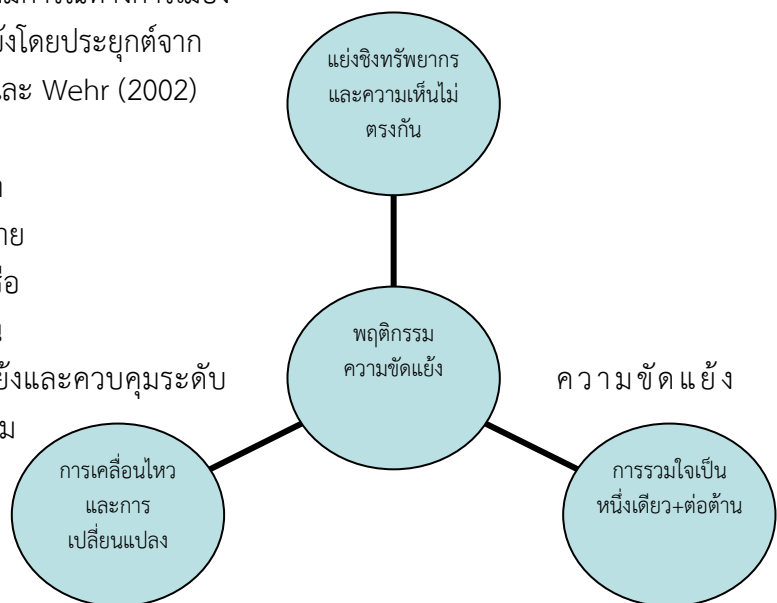
ความขัดแย้งสามารถเกิดได้ทุกระดับตั้งแต่หน่วยจุลภาคไปยังหน่วยมหภาค จากประสบการณ์ของท่านในชีวิตประจำวันท่านคิดว่าความขัดแย้งคืออะไรและการเกิดความขัดแย้งขึ้นเป็นเรื่องปกติหรือไม่? Karl Marx (1867-1895/1967) คาร์ล มากซ์ ได้อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีความขัดแย้งโดยอธิบายว่าการบังคับ การครอบงำ ความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ทฤษฎีความขัดแย้งตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่าสังคมนั้นได้ประกอบไปด้วยกลุ่มหลายๆกลุ่มที่พยายามดิ้นรนเพื่อให้ได้เข้าถึงทรัพยากรอันมีอยู่อย่างจำกัด (ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดสามารถแตกต่างกันได้ตามกลุ่มสังคม เช่น ในสังคมที่อาศัยอยู่ในทะเลทรายอาจมีความขัดแย้งของชนเผ่าที่แย่งกันเข้าถึงแหล่งน้ำดังนั้นแหล่งน้ำในทะเลทรายถือได้ว่าเป็นทรัพยากรอันมีอยู่อย่างจำกัด หรือ สังคมไทยในปัจจุบันป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติเหลืออยู่น้อย ป่าไม้ก็ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด) เช่น เงิน อำนาจ เกียรติยศต่างๆในสังคม Bartos และ Wehr (2002) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าความขัดแย้งจะส่งผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อต้านออกมาเมื่อบุคคลมีเป้าหมายไม่ตรงกัน เกิดการรวมใจเป็นหนึ่งเดียวกับกลุ่มตน (เพื่อต้านกลุ่มอื่น) การเคลื่อนไหวทางสังคมเกิดความไม่เป็นมิตรและการแย่งชิงทรัพยากร

ภาพที่ 1 : ความขัดแย้งระดับชาติด้านอุดมการณ์ทางการเมือง

ภาพที่ 2: ภาพอธิบายการเกิดความขัดแย้งโดยประยุกต์จาก Karl Marx (1867-1895) และ Bartos และ Wehr (2002)

จากภาพประกอบที่ 2 นักศึกษาจะเห็นว่าความขัดแย้งสามารถเกิดได้จากหลากหลายปัจจัยความขัดแย้งไม่ใช่สิ่งที่แปลกใหม่หรือผิดปกติแต่อย่างใด สิ่งสำคัญคือทุกคนในสังคมต้องรู้จักบริหารจัดการความขัดแย้งและควบคุมระดับไม่ให้อยู่ในระดับสูงเกินไป เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นก็ควรที่จะพิจารณาแก้ไขด้วยปัญญาและสันติวิธี เนื่องจากการใช้ความโกรธและกำลังแก้ปัญหาจะนำมาซึ่งความสูญเสียต่อทั้งชีวิตและร่างกาย เช่น

กรณีนักเรียนอาชีวศึกษาด้วยกัน กรณีนี้มีการใช้ความรุนแรงใช้อาวุธที่อันตรายถึงชีวิตผลที่เกิดขึ้นคือได้รับบาดเจ็บบางรายถึงขั้นเสียชีวิตนอกจากนี้ยังมีผู้บริสุทธิ์ที่พลอยได้รับผลกระทบไปด้วย เช่น ครอบครัวของผู้เสียหายต้องสูญเสียบุตรหลานและผู้สืบทอดวงศ์ตระกูล คนที่สัญจรเดินผ่านไปผ่านมาในบริเวณที่มีการทะเลาะวิวาทบ่อยครั้งที่ได้รับลูกหลงไปด้วย สังคมก็มีส่วนได้รับผลจากความขัดแย้งนี้ด้วยนั่นคือสังคมไม่สงบสุข ไม่ปลอดภัย ผู้ปกครองไม่อาจวางใจให้ลูกหลานเดินทางคนเดียว ประเทศชาติเองก็เสียประโยชน์เนื่องจากหากมีการเจ็บป่วยหรือพิการรัฐบาลก็ต้องให้การช่วยเหลือด้านการแพทย์และการเงิน หากเสียชีวิตประเทศชาติก็สูญเสียแรงงานเพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นคนในสังคมทุกคนพึงตระหนักถึงธรรมชาติการเกิดความขัดแย้งและวิธีการรับมืออย่างสันติ

ตาราง 1: ตารางสรุปแนวคิดทฤษฎีความขัดแย้ง

ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory)	
มุมมองด้านสังคม	สังคมประกอบไปด้วยกลุ่มหลายๆกลุ่มที่ต่อสู้แข่งขันกันบนพื้นฐานแนวคิดที่ต้องแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด
มุมมองจากปัจเจกบุคคล	ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนความเชื่อที่ว่าปัจเจกบุคคลได้รับการปลูกฝังและถ่ายทอดความคิดและทัศนคติมาจากสถาบันทางสังคมและกลุ่มทางสังคมที่ปัจเจกบุคคลอยู่หรือเป็นสมาชิกของกลุ่มอยู่ เช่น กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติ กลุ่มต่อต้านสงคราม กลุ่มรักษ์เมืองน่าน เป็นต้น
มุมมองด้านการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้และจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
แนวคิดหลักของทฤษฎี	แนวคิดนี้เน้นปัจจัยวิเคราะห์เรื่อง ผลประโยชน์ อำนาจ การครอบงำ (ทั้งทางความคิดและทรัพยากรอื่น ๆ ที่มีค่า) ความขัดแย้งและการบังคับ

ตารางที่ 1 คือการสรุปทฤษฎีความขัดแย้งโดยวิเคราะห์จากมุมมองด้านสังคม ปัจเจกบุคคล การเปลี่ยนแปลงทางสังคม สำหรับข้อท้ายสุดเป็นการชี้ประเด็นหลักของแนวคิดทฤษฎีความขัดแย้ง เมื่อเราวิเคราะห์จากมุมมองที่ต่างกัน เช่น จากด้านสังคมและปัจเจกบุคคล ผลแห่งการวิเคราะห์ก็จะต่างกัน เช่นเดียวกับคนในสังคมย่อมมีความคิดเห็นที่ต่างกัน

“สำหรับนักศึกษาความขัดแย้งเป็นอย่างไร เกิดขึ้นกับตัวนักศึกษาอย่างไรบ้าง ?”

เมื่อเกิดความขัดแย้งระดับที่รุนแรงขึ้นผนวกกับความหลากหลายทางสังคม ศาสนา ชาติพันธุ์และวัฒนธรรม หรือแม้กระทั่งในระดับปัจเจกบุคคลเองส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆตามมาในบั้นนี้ก็จะกล่าวถึงพฤติกรรมการเบี่ยงเบนที่แตกต่างจากกระแสวัฒนธรรมหลัก (Deviance) และปัญหาอาชญากรรม (Crime)

พฤติกรรมการเบี่ยงเบน (Deviance)

การอธิบายเรื่องพฤติกรรมการเบี่ยงเบนนั้นสามารถนำแนวคิดทฤษฎีต่างๆมาอธิบายได้อย่างหลากหลาย ก่อนจะนำเข้าสู่กรอบแนวคิดที่ใช้วิเคราะห์พฤติกรรมเบี่ยงเบน นักศึกษาควรทราบก่อนว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนคืออะไร

1. การไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐาน / กฎเกณฑ์ที่ถือปฏิบัติ
2. ความประพฤติก่อนในกลุ่มนึง พิจารณาน่าอายุ/บาดเจ็บบาดเจ็บ ต้องการจัดการผู้กระทำผิดมาลงโทษ

3. พฤติกรรมที่คนบางพวกในสังคมหนึ่ง ๆ เห็นว่าเป็นการกระทำที่ผิด น่ารังเกียจ หรือบาดเจ็บบาดเจ็บ/ และเป็นการกระตุ้นหรือเร้า (หรือจะกระตุ้นถ้ามีคนพบเห็นเข้า) ให้คนเหล่านั้นแสดงความไม่พอใจ โกรธเกลียด ประณาม หรือ ต้องการลงโทษผู้กระทำ (ดร.เสริน ปุณณะหิตานนท์ 2555)

พฤติกรรมหรือการกระทำที่ขัดแย้งกับกฎของทางสังคมหรือบรรทัดฐานที่สังคมตั้งไว้ กล่าวโดยย่อคือการกระทำที่ผิดแปลกไปจากคนธรรมดาทั่วไปนั่นเอง (Lessig 1995:998, Hollemans 1998)

แนวคิดพื้นฐานดั้งเดิมจะมองพฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นไปในลักษณะเบ็ดเสร็จ (an absolute way) ซึ่งในที่นี้หมายถึงการตัดสินพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทันทีว่าถูกหรือผิดไปจากมาตรฐานหลักของสังคมโดยไม่ได้วิเคราะห์ถึงสาเหตุหรือแรงจูงใจที่มีอยู่ภายใน (Sullivan 2004) การวิเคราะห์ด้วยมุมมองในลักษณะเบ็ดเสร็จเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นหากวิเคราะห์สถานการณ์โดยยึดหลักทางศาสนา ในทางกลับกันหากเราไม่ใช่แนวคิดแบบเบ็ดเสร็จ (absolute) หรือแนวคิดทางศาสนาในการวิเคราะห์อีกแนวคิดหนึ่งที่น่าสนใจคือ ความรู้ทางด้านสถิติและการวิจัยก็ได้ถูกนำมาใช้ในการอธิบายการเบี่ยงเบนทางพฤติกรรมให้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น (Kitsuse and Cicourel 1963) ทางด้านสถิติศาสตร์อธิบายว่าการจะตัดสินว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่อเมื่อค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมนั้นๆ แตกต่างจากค่าเฉลี่ยมาตรฐานของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาค่าเฉลี่ยพฤติกรรมนั้นอาจสูงกว่าหรือต่ำกว่ามาตรฐานทั้งสิ้น ตัวอย่างเช่น สมมติว่าวัยรุ่นทั้งหมด 50 คนถูกกระตุ้นให้โกรธ วัยรุ่น 45 คนแสดงพฤติกรรมโดยทำหน้าบึ้งและเมินหน้าหนี อีกสองคนก้มหน้า อีกสองคนต่อว่าคินอย่างรุนแรง และอีกคนยิ้มและหัวเราะอย่างสนุกสนาน จากกรณีนี้กล่าวได้ว่าวัยรุ่นทั้ง 5 คนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเนื่องจากแสดงพฤติกรรมต่างจากประชากรส่วนใหญ่ของกลุ่มที่ทำการศึกษา

จากกรอบแนวคิดแบบเบ็ดเสร็จ มุมมองทางศาสนา และกรอบแนวคิดทางสถิติ นักศึกษามีความเห็นว่าการเบี่ยงเบนทั้งสองนี้เป็นเช่นไร? แนวคิดเหล่านี้เป็นการวิเคราะห์ที่ผิวเผินไปหรือไม่สำหรับสังคมที่ซับซ้อนในปัจจุบัน? หากจะกล่าวว่าการวิเคราะห์พฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยใช้เกณฑ์ทั้งสองนี้มีลักษณะค่อนข้างผิวเผินและเหมารวมจนเกินไปคงไม่ผิดเนื่องจากพฤติกรรมมนุษย์นั้นซับซ้อนและภาวะของสภาพจิตใจก็เป็นสิ่งละเอียดอ่อนแต่ละคนก็ประสบกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น วัยรุ่นสองคนที่เลือกก้มหน้าอาจมีหลายปัจจัยที่ทำให้แสดงพฤติกรรมเช่นนั้น เช่น อาจกำลังจดจ่อกับสิ่งอื่นๆทำให้ไม่สนใจสิ่งเร้าอื่น ในขณะที่สองคนที่ต่อว่าคินอย่างรุนแรงนั้นอาจมีสาเหตุมาจากถูกกดดันทางด้านอื่นๆมาอย่างต่อเนื่อง เช่นถูกตำหนิจากทางบ้านอย่างรุนแรงมาก่อนอยู่แล้ว แม้วันนี้ถูกกระตุ้นให้โกรธไม่รุนแรงแต่ภาวะความเครียดที่สะสมมาอย่างยาวนานก็ได้รับเปิดออกมา หรือกรณีเมื่อถูกกระตุ้นให้โกรธแต่กลับยิ้มหรือหัวเราะออกมาก็อาจเป็นไปได้ว่าวัยรุ่นท่านนั้นอาจจะทราบว่าเป็นเพียงการทดลองหรือการจัดฉากเท่านั้นหรืออาจเป็นไปได้ว่าวัยรุ่นท่านนั้นอาจพึงได้รับข่าวดีมากมายจึงทำให้อารมณ์ดีไม่ฉุนเฉียว เหตุการณ์เหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นได้ ฉะนั้นเราไม่ควรด่วนสรุปพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยการตัดสินถูกผิดหากแต่เราควร

วิเคราะห์จากปัจจัยภายในและปัจจัยแวดล้อมด้วย การวิเคราะห์โดยดูจากปัจจัยแวดล้อมหรือปัจจัยทางสังคมนั้นคือการมองโดยใช้มุมมองทางสังคมวิทยา

พฤติกรรมเบี่ยงเบนในมุมมองทางสังคมวิทยา

นักสังคมวิทยาเน้นการวิเคราะห์พฤติกรรมเบี่ยงเบนจากวัฒนธรรมและบรรทัดฐานทางสังคมที่บุคคลนั้นๆเติบโตมาโดยพิจารณาว่าแนวคิดค่านิยม วัฒนธรรมและบรรทัดฐานมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไรและการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นส่งผลอย่างไรต่อบุคคลในสังคมทั้งด้านแนวคิดและพฤติกรรม (Crossman 2012) ในทัศนะของนักสังคมวิทยาการวิเคราะห์จะไม่ใช้แค่ระดับความคิดหรือความเข้าใจที่ผิวเผิน (common sense) จากพฤติกรรมของบุคคลเท่านั้น แต่จะมุ่งเน้นในการค้นหาคำอธิบายที่มาจากบริบทของสังคมด้วย หากนำทั้งสามแนวคิดมารวมกันวิเคราะห์พฤติกรรมเบี่ยงเบนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำความเข้าใจพฤติกรรมเบี่ยงเบนและปรากฏการณ์ทางสังคมที่เป็นพื้นฐานเดิมโดยผ่านมุมมองด้านศาสนา รวมไปถึงประยุกต์ใช้ตามแนวคิดทางสถิติเพื่อความน่าเชื่อถือและตรวจสอบได้รวมไปถึงใช้แนวคิดสังคมวิทยาเพื่ออธิบายปัจจัยแวดล้อมที่มีส่วนในการผลักดันให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนเหล่านั้น

ภาพจาก OK Nation.net(1) News.Sanook.com (2)

เหตุการณ์สองภาพนี้เข้าข่ายว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือไม่ ถ้าเข้าข่ายเป็นไปในลักษณะใด ?

จากภาพตัวอย่างนี้นักศึกษาสามารถอธิบายได้ว่าอย่างไรโดยอาศัยความหมายและกรอบแนวคิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

ปัญหาที่มากวนกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือปัญหาอาชญากรรม ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนแสดงถึงการกระทำที่ขัดกับหลักเกณฑ์หรือกฎหมายดังนั้นปัญหาอาชญากรรมมักจะก่อตัวขึ้นพร้อมกับพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน

ความหมายของอาชญากรรม

อาญา หมายถึง อำนาจ โทษ (ใช้สำหรับ พระเจ้าแผ่นดิน)

กรรม หมายถึง การกระทำที่สนองผลร้ายที่ทำได้แต่ปางก่อน

อาชญากรรม คือ การกระทำซึ่ง

1. มีการกระทำผิด เจตนา
2. ลักษณะความผิด ร้ายแรง อันตรายต่อสังคม และกฎหมายเข้าไปดำเนินการ
3. ได้รับโทษ
 - 3.1 สมาชิกของสังคม
 - 3.2 กฎหมายบ้านเมือง

โดยสรุป อาชญากรรม คือ การกระทำที่ละเมิดต่อกฎหมายที่มีโทษทางอาญา (นำมาจาก คลังปัญหาไทย www.panyathai.or.th)”

ปัญหาอาชญากรรม มีหลายรูปแบบนักศึกษาคงเคยจะได้ทราบข่าวเช่น คนถูกจี้ปล้น คนถูกทำร้ายร่างกาย กักขัง หน่วงเหนี่ยว เด็กชายหรือหญิงถูกล่วงละเมิดทางเพศ Alston (2012) ได้อธิบายถึงลักษณะพื้นฐานของอาชญากรรมว่ามี 3 อย่าง คือ 1) ผู้กระทำ 2) เหตุ และ 3) ที่เกิดเหตุ สำหรับบทนี้จะกล่าวถึงปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นบ่อยในสังคมร่วมสมัย

● ปัญหาอาชญากรรมประการแรกคือ**อาชญากรรมทางเพศ** เช่น การล่วงละเมิดทางเพศในรูปแบบต่างๆรวมถึงการข่มขืนกระทำชำเราและอาชญากรรมที่รุนแรงมากขึ้นในเรื่องเพศคือการละเมิดทางเพศต่อเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนักศึกษาอาจจะเคยได้ยินเรื่องพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ นักศึกษาอาจจะจินตนาการไปต่างๆกัน บางท่านอาจมองว่าหญิงแต่งตัวเป็นชายหรือชายแต่งตัวเป็นหญิง เป็นเรื่องที่ไม่ใช่มาตรฐานทางสังคม บางท่านอาจมองว่าสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องส่วนตัวเพราะไม่ได้กระทำผิดต่อใคร ในทางสังคมวิทยามีทฤษฎีต่อเรื่องการเบี่ยงเบนทางเพศว่ามนุษย์มีการแสดงออกทางเพศที่หลากหลายแทบจะไม่มีขีดจำกัด ทศนคติทางเพศอาจเปลี่ยนแปลงไปตามวัฒนธรรมและยุคสมัย เช่น สมัยโบราณเป็นสิ่งที่ผิดปกติกว่าผู้ชายไว้ผมยาว เวลาผ่านไปผู้ชายที่ไว้ผมยาวกลับกลายเป็นสัญลักษณ์ของศิลปิน สังคมของประเทศฮอลแลนด์มีกฎหมายให้ชายและชายแต่งงานกันได้อย่างเสรีแต่ประเทศไทยยังไม่มีความหมายใดตราไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้ฉะนั้นพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศจะแตกต่างกันตามแต่ละสังคม

● ประการที่สองคือ**อาชญากรรมด้านยาเสพติด** การเสพยาเสพติดและดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยกระตุ้นให้ก่ออาชญากรรมเนื่องจากมีสารกระตุ้นประสาทมีผลทำให้การควบคุมตนเองลดลงแต่ไม่ได้หมายถึงว่าการดื่มสุราจะเป็นข้อแก้ตัวให้กระทำความผิดได้เพราะเป็นเพียงปัจจัยกระตุ้นเท่านั้น หากจิตสำนึกไม่ได้ต้องการกระทำผิดก็มักจะไม่เกิดขึ้น

● ประการที่สาม**ความรุนแรงในครอบครัว** ในปัจจุบันการใช้ความรุนแรงในครอบครัวเพิ่มสูงมากแต่สำหรับสังคมไทยยังถือว่าปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว น่าอายควรปกปิดไว้ดังคำกล่าวที่ว่า ไฟในอย่านำออก ไฟนอกอย่านำเข้า ในยุคปัจจุบันปัญหาครอบครัวมีมากมาย ไม่เป็นเรื่องที่น่าอายมากดังแต่ก่อน หากถูกทำร้ายไม่ควรเก็บไว้คนเดียวควรแจ้งให้คนที่ไว้ใจทราบหรือองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือ เช่น มูลนิธิเพื่อนหญิง มูลนิธิผู้หญิง และ ศูนย์ประชาบดี เป็นต้น

ผลกระทบจากพฤติกรรมเบี่ยงเบนและอาชญากรรม

1) ผลกระทบด้านสังคม สังคมขาดความเชื่อมั่นในกฎระเบียบเนื่องจากมีการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ทางสังคม สังคมมีความสับสนวุ่นวายเนื่องจากคนในสังคมรู้สึกไม่ปลอดภัยและสังคมโดยรวมไม่ตั้งอยู่ในศีลธรรมอันดี ตัวอย่างเช่น หากครูอาจารย์กระทำผิดโดยแสดงออกถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนเช่น การที่ยังลงโทษนักเรียนด้วยการทุบตีทั้งที่มีกฎหมายประกาศอย่างชัดเจนแล้วว่าห้ามตีเด็ก การที่ครูยังคงทำพฤติกรรม

เอกสารประกอบการสอน รายวิชา ศท ๑๒๑ การดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่และประชาคมอาเซียน

เช่นนั้นทั้งที่ครูเกือบทั้งหมดไม่ทำแล้วส่งผลให้เด็กนักเรียนและผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย สำหรับกรณีที่เกิดการเบี่ยงเบนสร้างความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัยให้แก่คนในสังคมเช่น ข่าวรายงานว่าวันที่ 26 พฤษภาคม 2555 มีผู้แจ้งว่ามีซาเล้งสาตน้ำกรดใส่หญิงสาวบริเวณสะพานลอยย่านอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิและสะพานควาย ข่าวนี้มีส่วนอย่างมากที่ทำให้ผู้หญิงหลายคนไม่กล้าออกจากบ้านในช่วงเย็น(เดลินิวส์ 2555) ซึ่งปรากฏการณ์นี้ถือได้ว่าสังคมมีสภาพสับสนวุ่นวายไม่สงบสุข กรณีที่กล่าวถึงเรื่องสังคมขาดจริยธรรมอันดีมักจะพบบ่อยครั้งคืออาชญากรรมในครอบครัว เช่น ภรรยาฆ่าสามี พ่อข่มขืนลูก หรือ ลูกหลานทำทารุณกรรมปู่ย่าตายาย พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อสังคมทั้งสิ้น

2) ผลกระทบด้านการเมืองประเทศที่มีอาชญากรรมบ่อยๆจะทำให้ ความสัมพันธ์ทางการทูตไม่ราบรื่น มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจในการบริหารประเทศ บรรยากาศในการลงทุนของประเทศไม่ดี ประเทศจะสูญเสียรายได้เนื่องจากไม่มีใครมาลงทุนรวมถึงกระทบด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยว

3) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ การที่เกิดอาชญากรรมขึ้นบ่อยครั้งแสดงถึงสังคมที่ขาดความปลอดภัย รัฐบาลจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในการคิดหาวิธีป้องกัน ในสมัยก่อนอัตราการก่ออาชญากรรมยังไม่สูงทุกท้องที่ไม่ว่าจำเป็นต้องมีกล้องวงจรปิดเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมแต่ปัจจุบันเมื่อคนรู้สึกไม่ปลอดภัยทั้งภาครัฐบาลและเอกชนต้องใช้เม็ดเงินจำนวนมากเพื่อติดตั้งกล้องวงจรปิดตามอาคารบ้านเรือนละบริเวณสี่แยกไฟแดงอีกด้วย นอกจากนี้การปะทะกันของเจ้าหน้าที่กับผู้กระทำผิดอาจนำมาซึ่งความสูญเสียทางร่างกายและชีวิตได้ การสูญเสียทรัพยากร 1 คน ถือเป็นความสูญเสียอย่างมากสมมติว่าตำรวจ 1 นายเสียชีวิตในการจับผู้ร้ายตอนอายุ 30 ปี นั่นหมายความว่ารัฐบาลสูญเสียทรัพยากรบุคคลในการสืบสวนสอบสวน จับผู้ร้ายที่ทำงานต่อได้ถึง 30 ปี นายตำรวจท่านนี้อาจจำอาชญากรที่เป็นภัยสังคมได้ถึง 100 คน ความสูญเสียไม่ได้ตกอยู่แค่ภาครัฐแต่ในภาคเอกชนก็สูญเสียคนที่กำลังซื้อและอาจจะมีความสามารถในการลงทุนได้ ในด้านครอบครัวหากนายตำรวจท่านนี้ได้เงินเดือน 15,000 บาท ภายใน 1 ปีรายได้ยังไม่หักภาษีและค่าใช้จ่ายคือ 180,000 บาท หากนายตำรวจท่านนี้ทำงานสามสิบปีรายได้ตลอดสามสิบปีก็คือ 5400000 เงินจำนวนนี้สามารถนำไปส่งเสียครอบครัวได้ แต่ทั้งหมดนี้จะไม่เกิดขึ้นหากเขาเสียชีวิตในเหตุจับกุมอาชญากร นักศึกษาคควรตระหนักถึงคุณค่าแห่งชีวิตและจริยธรรมก่อนจะคิดตัดสินใจทำอะไรก็ตาม

เอกสารอ้างอิง

เดลินิวส์ (11 มิถุนายน 2555) *คุมตัวซาเล้งสาตน้ำกรดทำแผนประกอบคำรับสารภาพ*

<http://www.dailynews.co.th/crime/119121> เข้าชม 02/11/2012

มติชนออนไลน์ (22 ตุลาคม 2555) *แรงงานไทยและพม่ายกพวกตีกันกลางดึกกว่า 800 คน บาดเจ็บระนาว* (http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1350875602) เข้าชม 09/11/12

เสริน ปุณณะหิตานนท์ (2555) *พฤติกรรมเบี่ยงเบน* <http://www.polsci.chula.ac.th/sumonthip/deviandef47.htm> เข้าชม 06/11/2012

Ashley Crossman (2012) *Sociology Of Deviance And Crime: The Study Of Cultural Norms And What Happens When They Are Broken* <http://sociology.about.com/od/ Disciplines/a/Sociology-Of-Deviance-Crime.htm> accessed 07/11/2012

Derek E. Hollemans (1998) *Social Deviance*

<http://libertarianism.tripod.com/derek06.html> accessed 07/11/2012

Emile Durkheim (1885-1917) 'The problem with Diversity' http://www.sagepub.com/upm-data/36039_5.pdf accessed 07/11/2012

เอกสารประกอบการสอน รายวิชา ศท ๑๒๑ การดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่และประชาคมอาเซียน

John I. Kitsuse and Aaron V. Cicourel ‘ A Note on the Uses of Official Statistics’ *Social Problems*, Vol. 11 No.2 (Autumn, 1963), 131-139

(<http://catedras.fsoc.uba.ar/diacsop/uploads/Kitsuse%20Cicourel.pdf>)

Jonathan D. Alston (2012) *Understanding Criminal Behavior*.

http://www.iaca.net/ExploringCA/2Ed/exploringca_chapter3.pdf accessed 08/11/2013

Lawrence Lessig ‘The Regulation of Social Meaning’ *The University of Chicago*

Law Review, Volume 62 Number 3 (Summer 1995), 944-1044

Otamar J. Bartos and Paul Wehr (2002) *Using Conflict Theory*. Cambridge University

Press: the United States of America

Thomas J. Sullivan (2004) *Sociology: Concepts and Applications In a Diverse World*. Pearson:

the United States of America